

Oppilaan ohjeet

Ohjeet 1.-6. luokille

Ohjeet alakoululaisille: Lue vuoden aikana luokan lukudiplomiin tarvittavat kirjat, tee jokaiseen lukemaasi kirjaan liittyvä tehtävä ja anna se hyväksyttäväksi omalle opettajallesi.

- 1.–2. luokat: Lue vuoden aikana lukudiplomia varten 5–6 kirjaa. Lukudiplomin osaksi hyväksytään myös yhdessä luettuja, esimerkiksi opettajan tai vanhemman lukemia kirjoja. Yhdessä luettuja kirjoja voi 1. ja 2. luokalla olla kaksi.
- 3.–4. luokat: Lue vuoden aikana lukudiplomia varten 6-7 kirjaa. Lukudiplomin osaksi hyväksytään myös luettuja kirjoja. Luokilla 3-4 voi olla yksi esimerkiksi opettajan tai vanhemman lukema kirja.
- 5.–6. luokat: Lue vuoden aikana lukudiplomia varten 7–9 kirjaa. Lukudiplomin osaksi hyväksytään myös luettuja kirjoja. Luokilla 5–6 voi olla yksi esimerkiksi opettajan tai vanhemman lukema kirja.

Valitse kirjoja diplomilistoilta mahdollisimman monesta eri pääryhmästä. Jokaisesta lukudiplomiin luetusta kirjasta tee siihen sopiva tehtävä. Tehtävistä sovitaan opettajan kanssa. Merkitse kirjalistaan jo lukemasi kirjat (esim. alleviivaa kirjan nimi ja kirjoita perään millä luokalla olet sen lukenut. Toisella luokalla valitse listalta muita kirjoja.

Kirjoista ei järjestetä varsinaisia kokeita. Tehtävä voi olla esimerkiksi piirtämistä, kirjoittamista, keskustelua, esitelmiä, esittämistä. Tarkempia ohjeita tehtävistä saat opettajaltasi. Opettajasi hyväksyy allekirjoituksellaan tehtäväsi.

Lukudiplomin lukuvuoden aikana suorittaneet saavat diplomin päätöstilaisuuksissa, esimerkiksi tilaisuudessa, jossa jaetaan muutkin harrasteditulit ja -palkinnot. Säilytä hyväksytyt tehtävät ja aiemmin saamasi diplomit hyvässä järjestyksessä, esimerkiksi kansiossa muovitaskuissa, 1.–6. ja 7.–9. luokkien ajan.

Voit suorittaa myös alempien luokkien lukudiplomeita. Ylempien luokkien diplomeita et voi suorittaa etukäteen. Kuudennen luokan päättyessä saat 1.–6. luokkien kirjallisuusdiplomin, jos olet suorittanut lukudiplomin kuutena kouluvuotena.

Tehtävähdotuksia 1.–6. luokille

Diplomin suorittamistavat voivat vaihdella. Opettaja antaa oppilaalle tarkempia ohjeita lukudiplomin suorittamisesta ja sopii suoritustavoista oppilaiden kanssa. Seuraavilla sivuilla on tehtävähdotuksia eri luokka-asteille.

a) 1. ja 2. luokille (YKSI TEHTÄVÄ KIRJAA KOHTI)

- Tehtävä 1: Piirrä kuva kirjan päähenkilöstä ja itsestäsi.
- Tehtävä 2: Valitse kirjasta yksi esine. Piirrä tai muovaile se.

- Tehtävä 3: Etsi ja kirjoita kirjasta kymmenen (10) kiinnostavaa sanaa.
- Tehtävä 4: Valitse kirjasta jokin tapahtumapaikka ja piirrä siitä kuva.
- Tehtävä 5: Suunnittele kirjalle uusi etukansi.
- Tehtävä 6: Valitse runo ja piirrä siitä kuva.
- Tehtävä 7: Piirrä kaksi kirjan henkilöä. Kirjoita puhekupliin, mitä he sanovat.
- Tehtävä 8: Etsi ja kirjoita kirjasta kolme (3) mielenkiintoisinta lausetta.
- Tehtävä 9: Valitse runo, josta pidät. Lue se muille.
- Tehtävä 10: Tee kuvin ja sanoin ajatuskartta päähenkilöstä.

b) 3. ja 4. luokille (YKSI TEHTÄVÄ KIRJAA KOHTI)

- Tehtävä 1: Valitse kirjasta paras kohta. Piirrä tai kerro tapahtumista.
- Tehtävä 2: Valitse runo ja piirrä siitä kuva.
- Tehtävä 3: Suunnittele kirjalle uusi etu- tai takakansi.
- Tehtävä 4: Piirrä kaksi kirjan henkilöä. Kirjoita puhekupliin, mitä he sanovat.
- Tehtävä 5: Kirjoita yksi säkeistö lisää valitsemaasi runoon.
- Tehtävä 6: Etsi ja kirjoita kirjasta kolme (3) mielenkiintoisinta lausetta.
- Tehtävä 7: Valitse mielestäsi kirjan paras kohta. Lue se luokallesi.
- Tehtävä 8: Valitse runo, josta pidät. Lue se muille.
- Tehtävä 9: Tee kuvin ja sanoin ajatuskartta päähenkilöstä.
- Tehtävä 10: Tee päähenkilön nimestä nimiruno, joka kuvaa päähenkilöä.

Esimerkiksi Pepistä näin:

Pippurisen

Eloisa

Poikatyttö

Pelleilee

Iloisena

c) 5. ja 6. luokille (YKSI TEHTÄVÄ KIRJAA KOHTI)

- Tehtävä 1: Piirrä runosta sarjakuva.
- Tehtävä 2: Etsi viisi substantiivia. Tee kustakin kuin-sanan avulla vertaus.
- Tehtävä 3: Kirjoita kirjan päähenkilölle ostoslista. Perustelee valitsemasi ostokset.
- Tehtävä 4: Kirjoita, mitä haluaisit sanoa jollekin kirjan henkilölle.
- Tehtävä 5: Suunnittele kirjalle uusi etu- ja takakansi.
- Tehtävä 6: Kirjoita puhekuplat kirjan kahdelle henkilölle. Valitse puhekupliin sanat, joilla on kirjan tarinan kannalta tärkeä merkitys.
- Tehtävä 7: Etsi runokirjasta kaksi runoa. Vertaa niiden sanoja tai aihetta.
- Tehtävä 8: Etsi ja kirjoita tietoja lukemasi kirjan kirjailijasta.
- Tehtävä 9: Kirjoita, mitä kirjan päähenkilölle kuuluu 5 – 10 vuoden kuluttua.
- Tehtävä 10: Valitse kirjasta kolme henkilöä. Kerro, millaisia unelmia ja pelkoja heillä on.

Tavutettu ohje

1. NÄIN SUO-RI-TAN LU-KU-DIP-LO-MIN: OH-JEET 1–2 -LUO-KAT

Lu-e lu-ku-vuo-den ai-ka-na 5 - 6 kir-jaa Kir-ja kan-taa –lis-tal-ta.

Lu-e kir-ja. Va-lit-se ki-va teh-tä-vä lis-tal-ta. Tee teh-tä-vä ja an-na se o-pet-ta-jal-le-si hy-väk-syt-tä-väk-si.

Lu-e kir-jo-ja mo-nes-ta eri ryh-mäs-tä. Kak-si kir-jois-ta voi-daan lu-kea yh-des-sä o-pet-ta-jan tai van-hem-pi-en kans-sa. Tee jo-ka dip-lo-mi-kir-jas-ta eri teh-tä-vä.

2. KIRJA KANTAA -KANSIO TAI LUKUVIHKO

Säi-ly-tä hy-väk-sy-tyt teh-tä-vät ja ai-em-min saa-ma-si dip-lo-mit kan-si-os-sa 1.-6. luok-ki-en a-jan. Kuu-den-nen luo-kan päät-ty-es-sä saat a-la-kou-lun Kir-ja kan-taa –kir-jal-li-suus-dip-lo-min, jos o-let suo-rit-ta-nut lu-ku-dip-lo-min kuu-te-na kou-lu-vuo-te-na.

Y-lem-pi-en luok-ki-en dip-lo-me-ja et voi suo-rit-taa e-tu-kä-teen. Voit suo-rit-taa myös a-lem-pi-en luok-ki-en lu-ku-dip-lo-meja.

3. VA-LIT-SE YK-SI TEH-TÄ-VÄ (1. ja 2. LUO-KIL-LE)

Piir-rä ku-va kir-jan pää-hen-ki-lös-tä ja it-ses-tä-si.
Va-lit-se kir-jas-ta yk-si e-si-ne. Piir-rä tai muo-vai-le se.
Et-si ja kir-joi-ta kir-jas-ta 10 kiin-nos-ta-vaa sa-naa.
Va-lit-se kir-jas-ta jo-kin ta-pah-tu-ma-paik-ka ja piir-rä sii-tä kuva.
Suun-nit-te-le kir-jal-le uu-si e-tu-kan-si.
Va-lit-se ru-no ja piir-rä sii-tä ku-va.
Piir-rä ka-ksi kir-jan hen-ki-lö-ä. Kir-joi-ta pu-he-kup-liin, mi-tä he sa-no-vat.
Et-si ja kir-joi-ta kir-jas-ta kol-me mie-len-kiin-tois-in-ta lau-set-ta.
Va-lit-se ru-no, jos-ta pi-dät. Lu-e se muil-le.
Tee ku-vin ja sa-no-in a-ja-tus-kart-ta pää-hen-ki-lös-tä.

Ohjeet 7.-9. luokille

Lue vuoden aikana kahdeksan kirjaa. Valitse viisi kirjaa lukudiplomilistojen eri pääryhmistä ja kolme kirjaa vapaavalintaisesti mistä tahansa pääryhmästä.

Tee jokaiseen lukemaasi kirjaan liittyvä tehtävä ja anna se hyväksyttäväksi opettajallesi. Sovi suoritettavista tehtävistä ja suoritustavasta opettajasi kanssa. Jos tehtävinä käytetään oheisia tehtäväehdotuksia, on tavoitteena, että teet samanlaisen tehtävän vain kerran yläasteen aikana. Kirjoista ei järjestetä varsinaisia kokeita. Tehtävä voi olla myös keskustelua, esitelmiä, esittämistä. Tarkempia ohjeita lukudiplomin suorittamisesta saat opettajaltasi. Opettajasi hyväksyy allekirjoituksellaan tehtäväsi.

Säilytä hyväksytyt tehtävät ja aiemmin saamasi lukudiplomit hyvässä järjestyksessä, esimerkiksi kansiossa muovitaskuissa, 1.-9. luokkien ajan.

Yhdeksännen luokan päättyessä saat 7.-9. luokkien kirjallisuusdiplomin, jos olet suorittanut lukudiplomin yläasteella kolmena (koulu)vuotena.

Voit suorittaa myös alempien luokkien diplomeita. Ylempien luokkien diplomeita et voi suorittaa etukäteen.

Diplomien luovutus

Diplomien jakotavat vaihtelevat eri kunnissa ja kouluissa. Esimerkiksi lukuvuoden päättyessä voidaan järjestää erillinen lukudiplomitilaisuus tai lukudiplomit jaetaan siinä päätöstilaisuudessa, jossa muutkin harrastepalkinnot ja -kunniakirjat jaetaan. Jaettavan todistuksen muoto ja sisältö voivat myös vaihdella kunnittain ja kouluittain.

Kirjojen varaus

Lainassa olevista lukudiplomikirjoista voi tehdä varauksia. Osassa alueen kirjastoista lukudiplomikirjojen varaukset ovat maksullisia, osassa alueen kirjastoista ne ovat ilmaisia. Tarkemmat tiedot lukudiplomikirjojen varausten maksullisuudesta löytyvät kunkin kirjaston käyttösäännöistä.

Ohjeita niiden kirjastojen asiakkaille, joissa lukudiplomikirjojen varaaminen on ilmaista:

- Lukudiplomikirjan varaus tehdään kirjaston lainaus-, palaustus-, neuvontapisteessä
- Lukudiplomikirjaa varattaessa mainitaan, että kysessä on lukudiplomikirja, jotta kirjastovirkailija poistaa kyseinen kirjan varausmaksun
- Lukudiplomikirjavarauksia voi kerrallaan olla korkeintaan viisi
- Jos lukudiplomikirja varataan huoltajan kortilla tai nettitunnuksilla, varaus on aina maksullinen

Ehdotukset

Voit ehdottaa muutoksia lukudiplomilistoihin. Listat päivitetään kerran vuodessa.

Laita ehdotukseesi otsikko: Muutosehdotus lukudiplomikirjalistaan. Kirjan nimi- ja tekijätietojen lisäksi kerro myös perustelusi, miksi kirja mielestäsi kannattaa lisätä tai miksi se pitäisi poistaa listalta. Voit tuoda ehdotuksesi kirjastoon tai lähettää sen kirjeitse tai sähköpostitse kirjastoosi.